

Schipper mag ik over varen? Ja of Nee, moet ik dan nog geld betalen? Ja of nee?

Dinsdagmorgen, 10.30 uur, peuterkamer Kinderopvang Smurfenland.

Het belletje belt zachtjes, het lijkt het geluid van de kinderstemmen niet te bereiken en toch. Een deel van de kinderen reageert meteen. Ze roepen dat zij het horen, ze laten liggen waar zij mee bezig waren en rennen op de bank af. Gaan in de remmen en kijken verbaasd op. Er klopt iets niet? Ik heb het nog niet door. Dan hoor ik de vraag: "Waar is de kring?"

Natuurlijk, denk ik, de kring staat de laatste weken altijd klaar voor iets leuks als het belletje gaat. Vandaag niet, ik laat jullie op de blauwe mat zitten, want wij gaan een spel doen en dan staan de stoelen van de kring in de weg. Extra opdracht is nodig om alle kinderen op de mat te laten zitten. De laatste zijn er niet. Dit zijn de kinderen die vaker moeite hebben met het uitvoeren van een opdrachtje of te wel . . . nog niet goed kunnen luisteren. Of voelen zich nog niet aangesproken als de groep wordt aangesproken, dan zijn vaak de jongste kinderen die net in de groep zijn. Waar de anderen al verwachtingsvol wachten, halen wij hen erbij. Een van de achterblijvers gaat een discussie aan, hij wil niet komen, hij wil spelen bij de glijbaan . . . zijn sloffen uit doen . . . kleien . . . eigenlijk gewoon niet komen. Angst, niet weten wat je kunt verwachten, doen wat je zelf wil? Ik leg uit wat wij gaan doen. Dat de kinderen wachten op hem. Hij verkiest te komen en mee te doen. De groep wacht . . .

Het groepsspel, ideaal middel om sociaal gedrag aan te leren, rekening houden met andere kinderen in je groep. Een groepsspel doen, waarbij je moet wachten op je beurt, kunt verliezen, gaat helpen, samenwerken, bewegen en de grootste lol hebben.

Schipper mag ik over varen is wachten tot je mag gaan lopen, luisteren wat je moet doen, samen naar de overkant komen, goed naar elkaar kijken opdat je niet over een ander kind valt, de kleinere kinderen steunen. Ieder kind wordt gezien, daar worden de kinderen op gewezen.

Daar gaan we . . . de leidster zingt . . . heeft iedereen zijn aandacht erbij . . . ja, dat lukt iedereen kijkt haar richting uit. Beweegt mee, herhaalt de handelingen en bewegingen, het ene kind zingt al mee, er volgen er meer. Wij zijn kruipend aan de overkant gekomen. Gelukt!

Hebben wij Chalina geholpen? Zij is de kleinste, dat hadden we geconstateerd voor wij begonnen. Ja, dat hebben we, wie heeft haar een handje gegeven? Dat was Stanley. Wie liep als een dolle naar de overkant en moet nog een keer oefenen en wat extra uitleg krijgen. Wie wordt er boos omdat hij nog geen Schipper mag zijn? Wie vraagt voortdurend om de beurt?

Het is enorm lastig om je behoefte even uit te stellen als je dat niet gewend bent. Dat frustrert. Cognitief? Heb ik goed begrepen wat ik moet doen, kijk ik naar de andere kinderen en volg hen?

Heb ik moeite met luisteren, zie ik iedereen kruipen en beslis ik dat ik ga rennen of ik ga de verkeerde kant op, stoot tegen een ander kind en het wordt huilen? Ik ben gewend te doen wat ik altijd zelf wil, waar ik behoefte aan heb en doe dat uit gewoonte. Dat is nu een lastige eigenschap, want de hele groep moet nu stoppen, er moet getroost worden en ik opnieuw uitleg krijgen en aan de hand genomen worden om met de leidster samen te oefenen in luisteren, beslissen en uitvoeren. De groep moet weer wachten . . .

Een belangrijk punt voor de leidster. Gaat zij de kinderen weer laten wachten, gaat zij blijvend corrigeren en opnieuw aanleren? Zolang niet alle kinderen de aandacht hebben gehad die zij nodig hebben om te weten wat er van hen verwacht wordt, zal zij corrigeren en aanleren. Maar wanneer dit punt bereikt is, moet zij te kiezen voor alle kinderen en het op dat moment het niet te corrigeren kind, tijdelijk op schoot plaatsen bij de andere leidster om toe te laten kijken en tot rust te laten komen. Er zijn kinderen die dat moment nodig hebben om weer bereikbaar te worden.

De kinderen kruipen, springen, hinkelen [wat heel moeilijk is], rollen. Rollen is toch wel het aller leukst en wordt door de steeds wisselende schippers steeds gekozen! Bas, Stanley, Ferrin, Linc, Benthe de *Schippers* doen echt hun best! Er wordt gezonden uit volle borst. En de peuter die even gerust heeft? Die stapt na twee ronden in en doet wat van hem verwacht wordt . . .